

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturukoolituse kvaliteedi parendamine“

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE

KOOLITUSVEEB OÜ

TOIDUAINETE TÖÖTLEMISE ÕPPEKAVARÜHM

01.11.2023

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas, et Koolitusveeb OÜ ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse kvaliteedihindamise toiduainete töötlemise õppekavarühmas.

Lähtuvalt Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lõikest 7 ning võttes aluseks Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) täienduskoolituse hindamisnõukogus (edaspidi nõukogu) 08.12.2022 kinnitatud dokumendi „Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) sedastab HAKA nõukogu järgmist:

1. Koolitusveeb OÜ kooskõlastas HAKAga kvaliteedi hindamise toiduainete töötlemise õppekavarühmas 03.08.2023.
2. Koolitusveeb OÜ esitas toiduainete töötlemise õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 03.09.2023.
3. HAKA kooskõlastas Koolitusveeb OÜ-ga hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Kadrin Meremäe** – komisjoni esimees
 - 2) **Kristi Kõrge** – hindamiseexpert
4. Komisjon viis läbi hindamisvestluse virtuaalselt 19.09.2023.
5. HAKA edastas hindamisaruande Koolitusveeb OÜ-le kommenteerimiseks 05.10.2023. Koolitusveeb OÜ ei esitanud tähtajaks esmasele aruandele kommentaare ega täpsustusi.
6. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 12.10.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa.

7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 01.11.2023 istungil 9 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **Koolitusveeb OÜ toiduainete töötlemise õppekavarühma** koondhinnangud, tugevused ning parendusvaldkonnad ja soovitused.

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL	
Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekava ja õppekavaarendus

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas leidub viiteid, et koolitusasutus ei ole täiel määral arvestanud kehtivate regulatsioonidega. Näiteks, koolitusasutuse veebilehel on viide aegunud toiduseadusele (Vabariigi Presidendi 11. märtsi 1999. a. otsus nr 568). Lisaks, määrust nr 852/2004 on muudetud 03.03.2021 Komisjoni määrusega (EL) nr 2021/382. Soovitame veebilehel ajakohastada toiduseaduse tekst 01.12.2021 jõustunud versiooniga ning juhendada õppekavas ka Komisjoni määrusest (EL) nr 2021/382, et õppekava oleks aja- ja asjakohane.
- 2) Õppekava ei kajasta toiduhügieeni valdkonnas toimunud suundumusi (nt eeltingimuste programme, allergeeniohjet, toiduohutuskultuuri vms). Soovitame õppekava teemasid kaasajastada vastavalt valdkonna arengule (nt enesekontrolli põhimõtteid tuleks täiendada eeltingimusprogrammidega, lisada allergeeniohje jne).
- 3) Õppekava arendusprotsessi ei ole kaasatud sidusrühmi. Soovitame kaasata toiduhügieeni valdkonnas tegutsevaid ettevõtjaid ja teisi eksperte, et koguda sisendit õppekava arenguvajadusteks ja ajakohastamiseks.
- 4) Toiduhügieeni õppekaval puudub vastutav koolitaja, kes hoiaks regulaarselt silma peal valdkondlikel uuendustel ja kajastaks neid õppekavas koos viimaste muudatustega. Komisjon soovib määrata õppekava eest vastutama isiku, kes kindla intervalli järel vaataks õppekava üle ja tagaks selle ajakohasuse.
- 5) Õppekavas puudub terviklik teave õppekavale esitatud kohustuslike andmete kohta. Lähtudes Täienduskoolituse standardist (§ 2 lõige 1) soovime õppekavasse lisada järgmised andmed: õppekavarühm, õppe kogumaht, lõpetamisel väljastatavad dokumendid ning koolitusmaterjali koostaja kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemuse kirjeldus. Eeltoodud andmete esitamine tagab koolituse vastavuse täiskasvanute koolitust reguleerivate õigusaktidega.
- 6) Esineb mõningane erinevus õppekava nimetuse kirjapildis, kuna veebilehel on kirjas "Toiduhügieeni koolitus toidukaitlejatele", "Toiduhügieeni koolitus", "Toiduhügieenikoolitus", tunnistusel aga "Toiduhügieen". Koolituse nimetuse

ühtlustamine erinevates allikates tagab õppekava nimetuse kattuvuse tunnistusel esitatud nimetusega, mis on kooskõlas täienduskoolituse standardiga (§ 2-3).

- 7) Õppekavas sõnastatud õpiväljundid ei kata kõiki teemasid, mida õppesisu käsitleb. Soovitame õpiväljundite loendit täiendada, nt lisada õpiväljundeid mikroorganismide ja puhastamist-desinfitseerimist puudutavate teemade kohta.
- 8) Õppekava teemade loetelus ja õpiväljundites puudub toidukäitlejatele toiduvaldkonnas tegutsemiseks vajalik seadusandluse teema, kuigi koolitusmaterjal sisaldab väljavõtteid seadustest ja tunnistusel on viited koolituse vastavusest õigusaktidele. Soovitame õppekavasse lisada seadusandlus nii teemana kui õpiväljundina.
- 9) Õppekavas puudub õppemaht, et hinnata, kas õpiväljundites kirjeldatu on saavutatav koolitusel kasutatava õppe- ja hindamismeetodiga ettenähtud aja jooksul. Siin minnakse vastuollu täienduskoolituse standardiga (§ 2 lõige 1 ja 3), mis sätestab, et esitada tuleb õppe kogumaht (akadeemilistes tundides), mille raames on õppekavas esitatud õpiväljundid saavutatavad. Komisjon soovib lisada õppekavasse õppemahu, et õppijal oleks võimalik arvestada koolituse läbimiseks kuluvat aega.
- 10) Õppekava nimetus „Toiduhügieeni koolitus“ ei haaku hästi koolituse eesmärgi “omandatud baasteadmised” ja laia sihtrühmaga “kõik toidukäitlejad”, kuna baasteadmiste omandamine ja õppesisu viitavad baaskoolitusele ja hindamismeetodiga kontrollitakse baasteadmisi. Soovitame kaaluda eraldi baas- ja täienduskoolituse pakkumist ning sihtrühma selgemat määratlemist (nt “alustavad toidukäitlejad” või “korduvkoolitatavad”).

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Õppekava on loodud aastal 2010 vastavalt valdkonda reguleerivale seadusandlusele ja sihtrühma vajadusele. Siiski ei kajasta hinnatav õppekava toiduhügieeni valdkonnas viimastel aastatel toimunud arenguid (nt eeltingimuste programme, allergeniohjet, toiduohutuskultuuri vms), mis tõendaksid õppekava ajakohasust ja mille suunised aitavad toidukäitlejatel rahvatervise seisukohalt olulisel määral tagada toidu ohutust. Õppekava arendusprotsess on juhuslikku laadi ja see ei ole kooskõlas teaduspõhise toidustandardi Codex Alimentarius'e toiduhügieeni üldpõhimõtetega korrapäraselt üle vaadata ja uuendada õppekava. Veelgi enam, koolitusasutus ei kaasa õppekava arendusprotsessi ka erinevaid osapooli, et püüelda aja- ja asjakohase oskusteabe edastamise poole.

Õppekava osad ei moodusta omavahel sidusat tervikut, kuna eesmärk “omandatud baasteadmised” ei ühti laia sihtrühmaga. Nii baas- kui täienduskoolituseks mõeldud ühetaolise veebikoolitusega on keeruline katta kogu sihtrühma tegelikke vajadusi, kuna õppeteemadelt jääb e-koolituse sisu liialt pealiskaudseks ega täida eesmärki anda toidukäitlejatele tööülesannetele vastavat toiduhügieenikoolitust, nagu seda eeldab toiduseadus (§ 29 lõige 2).

Lisaks läheb koolitusasutus vastuollu täiskasvanute koolituse seadusest (§ 9) ja täienduskoolituse standardist (§ 2) tuleneva nõudega avalikustada asutuse veebilehel potentsiaalsele sihtrühmale õppekava kõik kohustuslikud komponendid (õppekavarühm, õpingute alustamise tingimused, õppe kogumaht, lõpetamisel väljastatavad dokumendid ning koolitusmaterjali koostaja kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemuse kirjeldus). Nõuetekohane teave võimaldaks sihtrühmal hinnata õppekava sobivust ja

kvaliteeti. Kuna õppekavas puudub õppemaht, mis nõutud täienduskoolituse standardiga (§ 2 lõige 1 ja 3), ei ole õppijal võimalik ka hinnata õpiväljundites kirjeldatu saavutamiseks kuluvat aega.

Eeltoodust tulenevalt leiab komisjon, et hindamisvaldkonna "Õppekava ja õppekavaarendus" **nõuded ei ole täidetud.**

Õppimine ja õpetamine

Tugevused

- 1) Veebikoolituse õppeprotsess on isejuhtiv, mis võimaldab õppijale paindlikkust.

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

- 1) Koolitusasutus pakub e-koolitust, kuid õppekavas puuduvad õpingute alustamise tingimused (nt kas koolituskeskkond avaneb tõrgeteta igas seadmes ja iga brauseriga), mis teevad võimalikuks - arvestades täienduskoolituse standardi (§ 2 lõige 1 punkt 4) nõuet - koolitusel osalemise ja õpiväljundite saavutamise. Soovitame lisada tehniline informatsioon koolituse sissejuhatusse, mis kirjeldab seadme, tarkvara, operatsioonisüsteemi valikut.
- 2) Õppekavas on esitatud teave tunnistuse väljastamise kohta vahetestide ja eksami positiivse läbimise korral. Lähtudes täienduskoolituse standardist (§ 3 lõige 1) peab õppijale olema kättesaadav ka info, kas ja millise dokumendi saab ta juhul, kui ei täida tunnistuse saamiseks vajalikke tingimusi. Tõendi väljastamise kohta õppekavas teave puudub. Soovitame õppekavasse lisada info ka selle kohta, millistel juhtudel väljastatakse õppijale tõend või kui tõendit koolitusel osalemise kohta ei väljastata.
- 3) Koolituse lõpus väljastataval tunnistusel puuduvad andmed täienduskoolituse mahu, omandatud õpiväljundite ja õpiväljundite saavutatuse hindamise viiside kohta. Siin minnakse vastuollu täienduskoolituse standardiga (§ 3 lõige 3 ja 5), mis sätestab, et tunnistusel tuleb esitada eeltoodud andmed. Komisjon soovib tunnistust vastava infoga täiendada.
- 4) Komisjoni hinnangul ei saa koolitusasutus õppijatelt konstruktiivset tagasisidet, kuna koolitusasutusel ei eksisteeri tagasiside kogumiseks ankeeti. Soovitame koostada tagasiside ankeedi, mis hõlmaks küsimusi nii õpiväljundite saavutamise ja hindamise kohta (nt Kuidas veebikoolitus aitas teil omandada vajalikke teadmisi ja oskusi?) kui sisendi saamiseks õppekava arendusprotsessi tarvis (nt Milliseid muudatusi vajab õppesisu lähtuvalt teie vajadustest?). Tagasiside aitab selgitada välja õppijate rahulolu koolitusega ning teha sisulisi täiendusi koolituse ülesehitusse ja sisusse.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitusasutuse veebilehel on leitav potentsiaalsele sihtrühmale teave, kuidas toimub õppimine ja hindamine ja kuidas antakse tagasisidet. Siiski ei juhita õppija ootusi ega kaasata õppijaid õppeprotsessi kujundamisse, sest sihtrühmale pakutakse ühetaolise sisu ja toimivusega veebikoolitust, arvestamata õppijate eelnevat ettevalmistust või spetsiifikat. Kuigi koolitusasutus pakub e-koolitust, puuduvad õppekavas õpingute alustamise tingimused (nt kas koolituskeskkond avaneb tõrgeteta igas seadmes ja iga brauseriga), mis tagavad koolituse läbimise ja õpiväljundite

saavutamise. Ometi oleks see oluline teave arvestades täienduskoolituse standardi (§ 2 lõige 1 punkt 4) nõuet.

Koolituse õppemeetod põhineb iseseisval töö, mis on küll asjakohane, kuid ühekülgne, kuna õppematerjal on esitatud teksti ja pildimaterjali kujul. Selline õppemeetod toetab hästi baasteadmiste omandamist ja võimaldab saavutada eeskätt faktiteadmisi näitavaid õpiväljundeid. Toetudes aga koolitusasutuse eneseanalüüsile, "ei saa kindlalt väita, et olemasolev süsteem toetab parimal võimalikul viisil õpiväljundi omandamist". Seetõttu õppijate erinevaid õpistiile arvestades oleks abiks e-koolitusele erinevate õppevormide lisamisest, näiteks videofailide lisamisest. Valikvastustega testid on veebikeskkonnas automatiseeritud võimaldades hinnata õppeprotsessis omandatud teadmisi ning saada tagasisidet õigete ja valede vastuste kohta.

Nõuded tunnistuse saamiseks on õppekavas küll esitatud, kuid veebikeskkonnas väljastataval tunnistusel puuduvad andmed täienduskoolituse mahu, omandatud õpiväljundite ja õpiväljundite saavutatuse hindamise viiside kohta ja see on vastuolus täienduskoolituse standardiga (§ 3 lõige 3 ja 5). Samuti puudub õppekavas teave tõendi väljastamise tingimuste kohta, mis nõutud täienduskoolituse standardiga (§ 3 lõige 1). Lisaks ei innusta koolituskeskkond õppijaid andma toimunud e-koolitusele konstruktiivset tagasisidet, kuna tagasisideankeeti ei eksisteeri. Ometi oleks kirjaliku tagasiside kogumine vajalik, et tagada õppekava aja- ja asjakohasus.

Eeltoodust tulenevalt, ja eeskätt seetõttu, et mitmes aspektis ei ole täienduskoolituse standardi (§ 2 ja 3) nõuded täidetud, leiab komisjon, et hindamisvaldkonna "Õppimine ja õpetamine" **nõuded ei ole täidetud**.

Koolitajad

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitusasutuse veebilehel ja õppekavas puudub info koolitaja kohta, märgitud on vaid õppematerjali koostaja nimi. Soovitame juhendada Täiskasvanute koolituse seaduse (§ 11 lõige 2) nõudest tagada vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemusega koolitaja olemasolu ning esitada vastav info ka asutuse veebilehel.
- 2) Koolitusasutuse veebilehel puudub info, mis tõendaks õppematerjalide koostaja osalemist toiduhügieenialastel täienduskoolituskursustel, et arendada ja täiendada regulaarselt toiduhügieeni õppekava. Ometigi on see oluline, et tagada õppekava ajakohasus ja õppematerjali pärinemine tõenduspõhisest allikast.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Veebipõhisel toiduhügieenikoolitusel puudub koolitaja. Siiski on info koolitusmaterjalide koostaja nime kohta sihtrühmale kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Küll aga ei leia veebilehtedelt ega õppekavast õppematerjali koostaja kohta täiendavat informatsiooni, mistõttu jääb sihtrühmale selgusetuks veebikoolituse sisulooja erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus. Kuigi tegemist on veebikoolitusega, kus puudub koolitaja, esineb siiski vastuolu täiskasvanute koolituse seadusega (§ 11 lõige 2) avalikustada koolitusasutuse veebilehel tõenduspõhine informatsioon koolitaja või siis õppematerjali koostaja kohta.

Komisjon loeb hindamisvaldkonna nõuetele mittevastavaks, kuna õppekavas puuduvad õppematerjali koostaja pädevust tõendavad andmed, mis kinnitaksid ühtlasi ka kvaliteetse õppematerjali pärinemist tõenduspõhisest allikast. **Nõuded ei ole täidetud.**

Ressursid

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Koolitusasutus pakub toiduhügieenikoolitust veebikeskkonnas e-koolitusena. Õppijate toetamiseks on veebikeskkonnas kasutatud aja- ja asjakohaseid digitehnoloogilisi lahendusi. Veebipõhist koolitust on võimalik sihtrühmal läbida mugavalt 24/7. Koolitusasutuse veebilehelt on leitavad sammud veebikeskkonna kasutajaks registreerumisest kuni tunnistuse väljastamiseni. Lisatud on ka õppevideo, mis võimaldab mõista protsessi käiku. Siiski ei leia lõpuni kinnitust digikeskkonnas läbiviidava õppe puhul õppija igakülgete vajadustega arvestamine, kuna klienditugi on avatud tööpäeviti piiratud ajal.

Kokkuvõttes loeb komisjon siiski **nõuded** antud hindamisvaldkonnale **täidetuks**, kuna digiõppe keskkond on veebikoolituse läbiviimiseks aja- ja asjakohane, ning selles leiduvad testid on tehniliselt üles ehitatud eesmärgiga toetada õppijat õpiväljundite saavutamisel.

9. Nõukogu kaalus 01.11.2023 istungil punktis 8 toodud hindamisaruandes esitatud koondhinnanguid, soovitusi ja tugevusi,

OTSUSTAS:

Koolitusveeb OÜ ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse toiduainete töötlemise õppekavarühma kvaliteedihindamist.

Otsus võeti vastu 9 poolthäälega. Vastu 0.

10. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

Hillar Bauman

hindamisnõukogu sekretär